

Skatteministeriet

26. juni 2018
J.nr. 2018 - 1795

Til Folketinget – Skatteudvalget

Vedrørende B 89 - Forslag til folketingsbeslutning om forhøjelse af afgifter på tobak.

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 5 af 31. maj 2018. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Marlene Borst Hansen (RV).

Karsten Lauritzen

/ Kristina Astrup Blomquist

Spørgsmål

Vil ministeren uddybe det empiriske belæg for svaret på spørgsmål 1, hvor ministeren antager, at en forhøjelse af afgiften på cigaretter vil medføre et mindsket arbejdsudbud set i lyset af, at forskning har vist, at de dårlige helbredseffekter af rygning medfører, at folk er mere syge i deres arbejdsliv og i gennemsnit arbejder mindre i løbet af deres arbejdsliv?

Svar

Skatteministeriet har netop offentliggjort *Skatteøkonomisk Redegørelse 2018*, der belyser forskellige emner inden for skatte- og afgiftsområdet, herunder bl.a. grænsehandel og afgifter på nydelsesmidler. I *Skatteøkonomisk Redegørelse 2018* indgår bl.a. også en ny analyse af arbejdsudbudsvirkningen ved en ændring i afgifterne på cigaretter og tobak.

På baggrund af analysen er skønnet for selvfinansieringsgraden forbundet med den afledte arbejdsudbudsvirkning af en ændring i afgifterne på cigaretter og tobak ændret fra ca. 4 pct. til ca. -7 pct. Det betyder, at en forhøjelse af cigaretafgifterne nu skønnes at indebære en positiv arbejdsudbudsvirkning, hvor der tidligere har været forudsat en negativ arbejdsudbudsvirkning. Analysen beskrives nærmere nedenfor.

Afgifter, som pålægges forbruget, virker som en indirekte skat på arbejdsindkomst og påvirker derfor arbejdsudbuddet, ligesom indkomstskatterne. Virkningen på arbejdsudbuddet af en afgiftsændring forudsættes som hovedregel at svare til virkningen af en tilsvarende ændring af indkomstskatterne, som påvirker fordelingen af befolkningens købekraft på samme måde.

I forbindelse med de økonomiske ministeriers effektivvurderinger af ændrede afgifter antages ofte, at ændringer i en generel afgift – som fx moms – har nogenlunde samme virkning på familiernes købekraft og samme afledte arbejdsudbudsvirkning som en ændring i arbejdsmarkedsbidraget. Det afspejler, at en ændring i arbejdsmarkedsbidraget påvirker lave og høje disponible indkomster – herunder både lønindkomster og overførselsindkomster – relativt lige meget, og således har nogenlunde de samme fordelingsmæssige egenskaber som moms.

En ændring af satsen for arbejdsmarkedsbidraget skønnes at indebære en selvfinansieringsgrad på ca. 4 pct. (via afledte effekter på arbejdsudbuddet). Denne selvfinansieringsgrad anvendes typisk som mål for de afledte arbejdsudbudsvirkninger af *generelle* afgiftsændringer.

Ændringer i *specifikke* afgifter kan dog have en anden virkning på købekraften på tværs af befolkningen. Analysen i *Skatteøkonomisk Redegørelse 2018* viser, at en reduktion af cigaret- og tobaksafgiften indebærer omtrent den samme lempelse opgjort i kroner for alle indkomstgrupper. Det afspejler, at afgiftsbetalingen knyttet til forbruget af cigaretter mv. stort set ikke har nogen sammenhæng med indkomstniveauet.

Den ændrede købekraft på tværs af befolkningen ved en lavere afgift for cigaretter og tobak svarer omtrent til at forhøje personfradraget (for samme umiddelbare provenuvirkning). Egenskaben ved en forhøjelse af personfradraget er netop, at alle får omtrent samme skattelempelse i kroner uanset indkomstniveau. Selvfinansieringsgraden fra den afledte arbejdsudbudsvirkning ved ændringer i afgiften på cigaretter og tobak skønnes derfor at udgøre knap -7 pct., svarende til niveauet for personfradraget.

Negative helbredseffekter som følge af rygning indgår ikke i Skatteministeriets skøn over arbejdsudbudseffekten af ændringer i tobaksafgifter. Ved opgørelse af virkningerne på de offentlige finanser af afgiftsændringer ses generelt bort fra eventuelle afledte eksterne omkostninger (fx helbredsomkostninger). Årsagen hertil er blandt andet, at den isolerede virkning på de offentlige finanser af ændringer i de afledte eksterne omkostninger er vanskelig at fastlægge præcist. I de samfundsøkonomiske beregninger indgår imidlertid skøn for de samlede samfundsmæssige konsekvenser, herunder også helbredseffekter, jf. svar på SAU B 89 – spørgsmål 3.